

Метаисторијска фикција

Идеја која потиче од Х.Ц. Велса да „овај свет пажљиво и оштро посматрају бића чија је интелигенција већа од човечије...“ налази се у основи романа „Агарта – краљевство подземља и земље“. Оно што кроз своју романескну грађу писац развија у веома сложеној и студиозној причи је заправо идеја да све оно што називамо Светском историјом, осим што је последица деловања цивилизацијског наслеђа, личности, култова и митологема, последица је и деловања неких сила, које су нам недокучиве, опскурне и које пре можемо наслутити, него спознати и схватити. А могуће да је ово потоње дар ретких и одабраних.

Повезујући појединачне судбине бројних историјских личности, писац на историју гледа са до сада мање уобичајеног аспекта. Темељним приступом обликује једну врсту метаисторије и метафикције обухватајући њима поједине историјске токове од нестанка старе цивилизације Атлантиде, култова старог Египта, сасвим нових увида у цивилизацију и обичаје Монголије кроз осветљавање магичне личности и „оставштине“ Џингис Кана, преко халдејских свештеника који су дошли главе Александру Великом и кодификације и озваничења хришћанства у време цара Константина. И напослетку, ту где је окултно, мора се наћи и Трећи Рајх, бескрајна ризница најбизарнијих култова уграђених у нацистичка начела која су успела да од света током једног од најкрвавијих ратова у историји направе кланицу светских размера. Можда је један од најочигледнијих примера да иза одређених људских поступака и беспрекорне организације какав је био сам Трећи Рајх постоји и слепа сила, којом другачији закони владају, која не познаје морална и цивилизацијска начела, не зато што је „с оне стране добра и зла“, или изван сваког морала, већ зато што је с оне стране људског, из мрачних дубина монструозне људске психе на коју утичу посве моћнији фактори од свих закона и облика понашања установљених на земљи.

Све историјске токове повезаће основна прича чији је главни протагониста Џориг Базагуров, руски држављанин и капетан Федералне службе безбедности, што је спољашњи оквир личности. Његово монголско порекло одредиће путеве, принципе и начела којима ће се руководити. Својом личном одлуком да не поступи по наређењу приликом једне акције спречавања илегалне имиграције у коју је умешана и расистичка организација Бела ватра, Џориг ће изабрати пут одметника, који ће се претворити у мисију непознатог позвања. Пратећи Џорига на том путу, читалац ће стећи необичне увиде у живот, обичаје и култове народа потомака Џингис Кана. Свакако, догађаји који ће уследити у Џориговом личном животу попримиће ауру нечег значајно већег и крупнијег, како то неретко бива у таквим случајевима.

Ту сад ступамо на терен Агарте, Земље Светих, Земље Бесмртности, „невидљиве и неприступачне за оне који нису достојни да у њу уђу“. Да бисмо схватили на који начин је Џориг „постао достојан“, морамо рећи понешто о самим веровањима и култовима, који су метаисторијски део романа и већ поменутог посматрања одређених историјских догађаја и личности који су деловали на токове и путање цивилизацијског наслеђа.

Објашњавајући природу култова који доминирају религијом, историјом и митологијом, аутор се посебно задржао на три најдоминантнија – соларном, стеларном и лунарном. Ово је још један метаисторијски увид, који је одређивао исходе одређених праваца којима се кретала историја цивилизације, из визуре самог аутора романа. Ту бих као најзанимљивији моменат издвојила улогу цара Константина и кодификације хришћанства на сабору у Никеји, посебно из разлога што се на један потпуно нов начин објашњава зашто би хришћанство по својој догми било соларни култ и у ком односу стоји са култовима древног Египта. Свакако, посебну пажњу треба обратити и на стеларне утицаје и личности које су руковођене њима. Овај део књиге захтева посебно упућеног и стрпљивог читаоца који ће у њој, осим прилично динамичне радње која прати Џоригову мисију, стећи неке сасвим нове увиде, које бих могла да поредим са књигама Тренора Равенскрофта, где бих посебно истакла „*Spear of Destiny*“ (преведено као „Копље судбине“ или „Лонгиново копље“). Пропусти Нирмбергшког процеса

да идентификује окултизам Нацистичке партије, односно оно што стоји иза спољне фасаде националсоцијализма навели су Равенскрофта и Штајна да напишу књигу која разоткрива апокалиптично схватање цивилизације у Немачкој између два светска рата – цивилизације засноване на *Weltanschauung* концепцији, а у супротности са хуманизмом и картезијанским системом западног света.

И на послетку пар речи о самој Агарт, исходу Џоригове мисије, уколико је реч *исход* овде уопште упитна. „Не зна се где се тачно налази – испод Авганистана или Индије, а сасвим могуће испод обе земље“. Свет Агарте је подземни свет у који Џориг доспева мисијом свог позвања, као Другорођени, али и свог послања, као „отпадник“ ФСБ службе. Какав је свет без сунца, какви су Прворођени, шта је Агарта наследила од Атлантиде, све то налази се у последњем делу романа док са Џоригом пролазимо кроз подземне пределе лифтмобилима, који користе вертикалне маневре и левитацију. У овом делу аутор даје своје виђење проблема квантне физике, експеримената којима се бави ЦЕРН и једно изузетно објашњење мистериозне силе „вирд“ – оно што би у надземном свету могли назвати „атмосферски магнетизам“ или „месмеризам“. Начин на који свет Агарте утиче на догађаје у нашем, видљивом, материјалном свету, такође се објашњава у овом роману. И када о томе размишљате, баш као и Равенскрофт и Штајн не можете а да се не запитате – „да ли су очи и уши варљиви сведоци онима који имају варварске душе“ (Хераклит Мрачни)?

Београд, 26.04.2010.

Неда Мандић-Спасојевић